NYHEDSBREV

Kære Medlemmer

I skrivende stund medio marts før deadline for marts nyhedsbrevet fornemmes foråret både i forhold til alle forårstegnene, og på at Dansk Pædagogisk Historisk Forening afholder sin generalforsamling og årsmøde i slutningen af april.
I dette nyhedsbrev er hovedindholdet overvejende knyttet til generalforsamlingen og årsmødet:

tirsdag den 25. april 2017 kl. 17 til 21
på Borgbygård

Vi starter aftenen med generalforsamlingen og efter en let anretning byder vi velkommen til årsmødet.
Se invitationen til begge dele på side 2.

Indhold:

2 Invitation til årsmøde og generalforsamling
3 Dagsorden og regnskab 2016
4 Pressemeddelelse om årets ERNA-pris
5 Bestyrelsens beretning
10 Emilie Mundt og asylerne
Ole Schultse Henriksen inviterer til at deltage i en research- og skrivegruppe
13 Foto fra medlemsmøde med Stig Brostrøm
14 Nekrolog over Nete Engelbrecht
15 Kort foreningsnyt
16 Forenings adresser

Højdepunktet er uden tvivl uddelingen af **foreningens Ernapris**, som i år går til **kultursociolog Benny Schytte.** Læs Erna-udvalgets pressemeddelelse side 4.
Benny Schytte kvitterer for modtagelsen af Erna-prisen med oplægget:

Med himlen som loft
- legepladsens kulturhistorie med fokus på legepladsens pædagogik i dag og i fremtiden.

Årsberetningen vidner om at de mange igangværende projekter holder bestyrelsen og en del medlemmer aktive med dels at fastholde og kende daginstitutionernes historie for at kunne forstå nutidens udfordringer og forsøge at forme fremtiden.

Ole lægger i sit spændende indlæg om asylmalerinden *Caroline Emilie Mundt* op til, at vi i foreningen forsøger at etablere en gruppe som i fællesskab og kollektivt laver research, tematiserer og skriver om Emilie Mundt og asylerne. Bestyrelsen har optimistisk allerede afsat en dato til at gruppen kan holde sit første møde

onsdag d.17 maj kl. 10.30 på Borgbygård .

Læs mere side 8

Vi håber at se så mange som muligt til generalforsamlingen og årsmødet den 25. april 2017.

Med forårshilsner,
Bestyrelsen

www.paedhist.dk

Dansk Pædagogisk Historisk Forening inviterer for 28. gang til

Generalforsamling og årsmøde

Tirsdag 25. april 2017 kl. 17.00 til kl. 21.00

på Borgbygård, Englandsvej 358, 2770 Kastrup

Program:

17:00 Velkomst ved Drude Helweg
Generalforsamling i henhold til dagsordenen.

18:15 serveres en let anretning.
Drikkevarer kan købes.

19:00 til kl. 21:00
Erna-udvalgets begrundelse for valg af årets prismodtager kultursociolog
Benny Schytte
ved tidligere lektor i pædagogik Ulla Liberg.

Prismodtageren Benny Schytte kvitterer for modtagelsen med oplægget:

Med himlen som loft
– legepladsens kulturhistorie med fokus på legepladsens pædagogik i dag og i fremtiden

Velmødt
Bestyrelsen

Vi ønsker gerne din **tilmelding** til generalforsamlingen og/årsmødet af hensyn til planlægning af traktementet.
Skriv til drude.helweg@gmail.com eller ring på 23 37 78 73 inden onsdag den 20.4.2015.

Parkering i gårdområdet er begrænset og der er kun en times parkering uden for gårdområdet på Englandsvej. Der er ca.10 minutters gang fra Tårnby station eller ca. 3. min. gang fra Tårnby Kirke, hvis du kommer med en af busserne 30, 34, 36.

Dagsorden for generalforsamlingen 25. april 2017

1. Valg af dirigent

2. Valg af referent

3. Bestyrelsens beretning

4. Godkendelse af foreningens regnskab

5. Fastsættelse af kontingent for det efterfølgende regnskabsår

6. Indkomne forslag

7. **Valg**

a) Bestyrelsen:
Følgende er på valg i år:
Janni Milsted
Ruth Ingemann
Ingrid Colmorten
Valg af mindst et bestyrelsesmedlem

Følgende er ikke på valg i år:
Ole Schultze Henriksen
Birgit Kragh Larsen
Drude Helweg

b) Suppleanter:
Birgit Lerstrup
Birthe Frederiksen
Hanna Engelbrecht
Finn Thomsen

Revisorer:
Nuværende:
Ebba Jørgensen
Martin Jørgensen

d) Erna – udvalget
På valg ifølge vedtægterne:
Lene Lind
Margit Vinther

Følgende er ikke på valg i år:
Ulla Liberg
Janni Milsted *(udpeget af bestyrelsen)*

9 Eventuelt

Års Regnskab for 2016

Indtægter

Budget		*Regnskab*
73.592,12	Overført fra 2015	73.592,12
25.000,00	Kontingent og gaver	28.050,00
6.000,00	Udlån af 1 sal	4.100,00
600,00	Besøg på Borgbygård	1.500,00
1.000,00	Salg af småskrifter	489,00
200,00	Diverse	2.140,00
106.392,12	Indtægter i alt	109.871,12

Udgifter

8.800,00	Dansikring Alarm	9.597,75
1.400,00	Telefon	1.142,30
1.000,00	Medlemskab af andre for.	1.175,00
2.500,00	Hjemmeside og support	1.699,00
10.000,00	Kontor (gebyr, papir, mv.)	1.534,49
10.000,00	Portoudgifter	10.581,00
10.000,00	Rengøring, husholdning	1.986,00
10.000,00	Fortæring, drikkevarer	7.108,56
-	Trykning af småskrift /DVD	-
4.000,00	Rejseudg., transp., kørsel	3.568,95
2.000,00	Sorg og glæder	2.171,00
4.000,00	Ekskursion med frokost	5.000,00
	Nyinvestering	7.476,85
6.000,00	Kurser, studiekreds,bøger	50,00
31.692,12	Diverse (ikke budget lagt)	
106.392,12	**Udgifter i alt**	**48.090,90**

Bemærkninger til regnskabet
Foreningens overskud er **nu** - på **61.780,22**.
Det er **11.812 kroner *mindre*** end sidste år. Det vil sige, at vi tærer på vores overskud.

Vedr. Indtægter:
Ser man isoleret på indtægter - minus overførsel af økonomiske midler fra 2015 viser der en forskel på budget på 32.800 kr. i forhold til regnskabet på 36.279 Denne difference på 3.479 kr. er en velkommen overraskelse (selvom de 1000 kr. refusion af for meget betalt bus billet til Århus). Særlig kontingent og gaver er blevet større end vi håbede på, da budgettet blev udarbejdet.

Vedr. Udgifter:
Set i forhold til budgettet har vi ikke brugt alle midler på budgettet, men går man ned i de enkelte punkter er der særlig to områder, hvor der er et merforbrug. Det ene er Dansikring på 798 kr. mere end budgetteret, som der ikke er så meget at gøre ved, når vi vil have alarm i huset. Det andet punkt er ny investering på 2.477 kr. mere end budgettet. Det er primært på grund af indkøb af brandtæppe, vandslukker, røgalarm med mere, der skal medvirke til brandsikring af huset.
Ruth Ingemann

Pressemeddelelse

Erna- pris til kultursociolog Benny Schytte

Dansk Pædagogisk Historisk Forening uddeler årets Ernapris til

Kultursociolog Benny Schytte, *forsker, forfatter og foredragsholder inden for idéudvikling, pædagogik og design af udemiljøer i daginstitutioner, skoler, boligområder og byens rum.*

Prisen uddeles til en person, der via sit virke har placeret sig i den pædagogisk historie eller har synliggjort historien gennem forskning og formidling indenfor børne- og daginstitutionsområdet.
Ernaprisen uddeles på Dansk Pædagogisk Historisk Forenings årsmøde
tirsdag den 25. april kl. 19,00 – 21
på Borgbygård, Englandsvej 358, Kastrup.

Tidligere lektor i pædagogik *Ulla Liberg* begrunder valget, og Benny Schytte kvitterer med oplægget:

Med himlen som loft
- legepladsens kulturhistorie med fokus på legepladsens pædagogik i dag og i fremtiden

Kort begrundelse af valget:

Ernaprisen uddeles i år for 28. gang. I år går den til kultursociolog Benny Schytte, som er en kendt person i den pædagogiske verden. Han har igennem årene holdt utallige velbesøgte og inspirerende kurser og foredrag for pædagoger, lærere og forældre omkring kropslige aktiviteter for børn og unge i børneinstitutioner og skoler. Kurserne har omhandlet leg, idræt og motorik, gøgl, akrobatik, børn og kultur, legepladser, skolegårde samt udeleg og friluftsliv.
Derudover har han været involveret som konsulent i at opbygge udendørs legemiljøer i hele landet og også deltaget i samarbejde i flere nordiske lande.
Han var i 10 år formand for Dansk Legeplads Selskab og også redaktør af deres tidskrift *Legepladsen*. De var kendt for at afholde en årlig konference, som holdt liv i debatten om betydningen af de fysiske rammer for udelivet i institutioner og skoler. Som frivillig har han været med til at starte den idrætspædagogiske forening TAGFAT, hvor han siden var tovholder.

Benny Schytte har skrevet og været medforfatter til en række bøger bland andet
Tagfat – om idræt i det pædagogiske arbejde,
Leg med idræt,
Plads til leg og idræt,
En idrætslegeplads skal ligge i vejen,
Folkeskolens udeanlæg,
Mere bevægelse i byens rum.
Pædagogisk kvalitet på legepladsen.
I foråret kommer der endnu en bog fra prismodtageren med titlen *Legepladspædagogik*.

Det har altid optaget Benny Schytte, hvordan de voksne på forskellig måde kunne være med til at inspirere og udfordre børn og unge til nye spændende opdagelser og lege udendørs.
Vi er sikker på, at med hans mange initiativer på forskellige områder indenfor bevægelse og udeliv, har han været med til at gøre det bedre for mange at være barn og ung i Danmark.
Utrætteligt fortsætter Benny Schytte med at kæmpe for, at børns leg og kropslige udfoldelse får bedre muligheder ved udvikling og planlægning af legepladser og udemiljøer.

Han har været konsulent i flere daginstitutioner, hvor udemiljøet har trængt til at blive optimeret efter mange års satsning på det indendørs.
Erfaringer og resultater fra nogle af disse udviklingsprojekter viser legemiljøer, som kan være til inspiration for mange institutioner, som har mere forsømte og kedelige udemiljøer.
Benny Schytte kan være med til at holde liv i den gode danske tradition med, at der kan være mere læring og udfordring ved den frie leg på en spændende legeplads, end de mere skoleprægede aktiviteter ved borde indendørs i institutionerne. Men det kræver også, at der er voksne, som vil være med til at udvikle og inspirere daginstitutionernes legepladser og udemiljøer.
Det er med stor glæde foreningen giver Ernaprisen til Benny Schytte

Bestyrelsens årsberetning for 2016/ 2017

Bestyrelsens arbejde

Da vi sidste år i maj på det første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen fordelte de forskellige opgaver i mellem os havde vi ikke forestillet os at Kirsten så brat ville forlade os i januar. Hun nåede dog at deltage i vores ekskursion til Aarhus, vores julefrokost og en del arbejde i forbindelse med arbejdet i arkivet.

Arbejdet med at registrere og arkivere de mange ting, vi har fået og stadig får synes næsten uendeligt for arkivgruppen. Birthe er energifyldt gået ind i arbejdet med arkiveringen efter Kirstens død.
Oprydningen i biblioteket, tidslinjeprojektet, udgivelse og forsendelse af de 4 nyhedsbreve, besøg på Borgbygård, vagterne på og vedligeholdelse af Borgbygård, kassererarbejdet, den daglige drift og de næsten månedlige bestyrelsesmøder holder hele bestyrelsen godt beskæftiget.

I bestyrelsens arbejde skelner vi ikke mellem ordinære bestyrelsesmedlemmer og suppleanter. Hanna er dog indtil generalforsamlingen trådt formelt ind på Kirstens plads. Det betyder, at vi skal have valgt mindst et nyt bestyrelsesmedlem og/eller en suppleant på generalforsamlingen.

Vores overordnede planlægning på sommerbestyrelsesmødet kom til at handle dels om projektet og dels en praktisk kursusdel om at lære at skanne og gøre labels klar til udskrivning.

En varm sensommerdag var 8 ud af 10 bestyrelsesmedlemmer på **ekskursion til Aarhus** for at besøge foreningens søsterforening *Daginstitutionernes Museumsforening Århus (DMÅ).* Vi fik først rundvisning i Red Barnets Børnehave fra 1974 i 70ér bydelen i Den Gamle By. DMÅ har leveret 600 af foreningens genstande, som er blevet varmebehandlet og bestyrelsen har i samarbejde med museumsfolkene opbygget børnehaven med et meget fint og genkendeligt resultat for mange af os. Ved den efterfølgende lækre frokost i DMÅ´s lokaler i pedelbygningen ved Vejlby Skole drøftede vi, hvordan vi kunne udvikle samarbejdet mellem de to foreninger. Det blev foreslået og senere besluttet af de to respektive bestyrelser, at vi fremover vil mødes en gang om året til et fælles bestyrelsesmøde for at drøfte konkrete samarbejdsprojekter f. eks. om digitalisering af materialer om fritidshjem og byggelegepladser. Måske også skrive et fælles småskrift.
Besøget i Aarhus er beskrevet med ord og billeder i oktobernyhedsbrevet 2016.

Flere bestyrelsesmedlemmer har deltaget i forskellige konferencer blandt andet for at markere den historiske vinkel og foreningen.
I denne skriftlige beretning vil vi lave nogle nedslag i forhold til det, vi har været optaget af, og noget af dette vil igen blive uddybet på generalforsamlingen.

Ekskursion til Den Gamle By i Aarhus

Tidslinjeprojektet Daginstitionernes historie

Som det fremgår af overskriften kalder vi nu vores tidslinje for Daginstitionernes historie.
Vi måtte på grund af forskellige grunde som nævnt i sidste års beretning ansøge om at få forlængelse af den bevilling, vi fik fra Velux Fonden på kr. 50.000 til projektet med titlen **"Aktive ældre formidler den pædagogiske historie"**.

Erindringsværkstede i arbejde. Fra venstre ses Ruth Ingemann, Sus Dreyer, Inger Larsen, Jens Dreyer og Ole. Drude er værkstedsleder og fotograf.

Vores ansøgning blev imødekommet, men projektet beskrevet i ansøgningen skal være afsluttet og anvendelse af pengene skal være dokumenteret ultimo maj i år. Ellers bortfalder bevillingen. Ruth har som projektleder skrevet oplæg til 3 tidsperioder Før 20érne, 20érne og 30érne under 5 temaer /overskrifter.

Hvert af de 3 oplæg er derefter blevet fremlagt til drøftelse først for en sparringsgruppe med Janni, Hanna, Stine og Birgit og efter endnu en gennemskrivning har den samlede bestyrelse drøftet og endeligt godkendt det skriftlige materiale. Så overtog projektgruppen bestående af Ruth, Ole og Drude arbejdet med at opbygge en struktur, der er egnet til at blive formidlet digitalt på hjemmesiden, finde billeder og yderligere kildemateriale fra Samlingen, som ikke allerede var blevet nævnt i oplægget. Så er der blevet lavet tilføjelser, bilag med uddybelser og flere omgange korrekturlæsning og rettelser.
Undervejs er småskrifter, andet materiale og billeder blevet skannet ind og alt materialet fra perioden " Før 20érne" er blevet afleveret til vores web-master. Projektgruppen har fået forelagt første digitale udkast og givet tilbagemeldinger på det. Vi venter nu på, at det kan blive lagt ind på hjemmesiden, så alle kan få adgang til det.

Næste årti "20érne" har været gennem det samme forløb og er næsten klart til at blive sendt videre i kredsløbet. Derefter går projektgruppen i gang med "30érne" og vi satser på, at det bliver tilgængeligt inden sommerferien. I april skriver Ruth rapport og aflægger regnskab, så projektet er afsluttet 1. maj 2017. Vi fortsætter projektet og det er en meget dynamisk, tidskrævende og spændende proces. Vi kan sandelig dokumenterer, at vi ældre har været aktive med at formidle daginstitutionernes historie!

Det har flere medlemmer også været i de 4 erindringsværksteder, vi nu har afholdt om 50´og 60érne, 2 om 70érne og nu i foråret om 80érne. Vi har været mellem 6 og 5 deltagere plus værkstedslederen. Vi er ved at finde en hensigtsmæssig form. Vi satser på at kunne anvende udskrifter af båndmaterialet både som lyd og tekst i den tidsmæssige kontekst.

Arkivet og arkivering

Som nævnt i nyhedsbrevet modtog vi 12 store flyttekasser fra det nedlagte Dansk Skolemuseum og det har givet os akut pladsmangel. Hvilket ikke er et nyt fænomen.

Arkivgruppen har holdt oplæg om hvad vi gør ved dubletter både i samlingen og i biblioteket, en indleveringsstrategi, indleveringsstop, og hvad vi gør med det overskydende materiale.

Vi vil godt opfordre medlemmerne til at skrive en liste med det materiale, I afleverer til samlingen. Modtageren vil lettere kunne danne sig et overblik over, hvad det er og kan derfor også stille de relevante spørgsmål, som står på indkomstjournaliseringssedlen. Listen vil også lette arkivgruppens arbejde. Der er stadig meget arbejde for Arkivgruppen, så vi beslut-

Geneneralforsamling 2016

tede at indsætte en **arbejdsdag for hele bestyrelsen onsdag d. 3.maj 2017.**

Studiekredsen

Foreningens studiekreds har sidste år undersøgt hvilken betydning de senere års voldsomme vækst af private daginstitutioner har, hvad de uheldige og utilsigtede følgevirkninger er af denne tendens og hvordan det indvirker på de pædagogiske muligheder. Det er der foreløbig kommet en kronik ud af med Jytte Hare og Jytte Mølgaard som skribenter. Kronikken blev bragt i forkortet form i Kristligt Dagblad i oktobermåned med overskriften **"Vækst i private daginstitutioner har social slagside".** Temaet var også udgangspunkt for det medlemsmøde Studiekredsens aktive medlemmer tilrettelagde og gennemførte i Fru Hedevig Baggers Børnehave i samarbejde med lederen af den nu igen private selvejende børnehave. Se kronik og reportage i januarnyhedsbreve 2017.

Med udgangspunkt i læsning af oplægget *"Ny dagsorden for Danmarks dagtilbud"* fra Formandsskabet Rådet for børns læring og den tidligere børne- og undervisningsministers *"Master for en styrket pædagogisk læreplan"* og *"arbejdsgruppernes udkast til temabeskrivelser, brede pædagogiske læringsmål og punkter om det gode læringsmiljø"* har studiegruppen besluttet at sætte **fokus på daginstitutioners lærings-miljø**.

Medlemsstatus, drift og økonomi

I slutningen af januar sendte vi et brev med opfordring til jer om at forny jeres medlemskab sammen med et 8 siders nyhedsbrev ud til 146 medlemmer inklusiv par-medlemskab, institutioner og andre foreninger. Vi nøjedes med at sende nyhedsbrevet til den halve porto ud til nye medlemmer og medlemmer, der havde overført kontingentet inden udsendelsen. Den overvejende del af jer, der har betalt kontingentet har overført pengene via via netbank og færre end tidligere har anvendt det girokort, vi sendte til jer, der brugte girokort sidste år.
Vi glæder os over at så mange i skrivende stund har fornyet deres medlemskab. Det betyder, at vi ikke behøver at rykke så mange medlemmer som sidste år.

Økonomi

Som det fremgår af årsregnskabet 2016 nåede vi inden årets udgang at få flere indtægter end vi havde budgetteret med både i forhold til kontingenter inkl. gaver og besøg på Borgbygård. Hvis vi ser bort fra det beløb, vi har overført fra forrige år, har vi brugt flere penge til udgifter i forhold til indtægterne. Sidste år et underskud på kroner 12.000. Det vil sige at vi kunne ikke få det til at løbe rundt økonomisk, hvis vi ikke brugte vores egenkapital eller overførelsen af saldo fra året før. Vi kan selvfølgelig bruge af

vores egenkapital, som er på kroner 61.780,22. Det er spørgsmål om hvor mange år, vi kan det. Bestyrelsen må derfor se kritisk på de store poster på udgiftssiden og satse på af få flere medlemmer og flere besøg på Borgbygård.
Vi vil benytte anledningen til igen at *takke for de gavebeløb, små som store, vi modtager sammen med kontingentindbetalingen.*

Medlemsmøde i "Forfatterhuset" på Nørrebro

Medlemsmøde med Annette Eklund Hansen

Medlemsmøde i Hedvig Baggers Børnehave

Samtidig retter vi også en tak for den støtte, vi får fra BUPL i forbindelse med trykning af vores nyhedsbreve og foldere

Nyhedsbreve, årets medlemsmøder og Facebook

Vi har i det forløbne år udsendt **4 Nyhedsbreve** med posten, som er vokset i omfang. Vi synes selv at vi har fundet en god balance mellem tekst og billeder, nutidigt og historisk stof.

Vi har faktisk haft **3 medlemsmøder** når nyhedsbrevet udsendes. I maj 2016 i den integrerede institution " Forfatterhuset" på Nørrebro med temaet **"Institutioner før og nu"**
I november var temaet **"Antallet af private daginstitutioner stiger - er det et problem?**. Begge medlemsmøder er blevet beskrevet i ord og billeder i nyhedsbrevene. Vi oplevede at flere medlemmer fandt vej til disse medlemsmøder i institutionerne end til medlemsmødet i marts 2016 på Borgbygård, hvor forskeren Annette Eklund Hansen holdt oplægget **"Hvordan forsker man i den pædagogiske historie?**"

Vi har også fået flere tilbagemeldinger på at Borgbygård ligger for langt væk for mange. Placeringen af Borgbygård kan vi ikke sådan ændre på, men vi vil gerne fortsætte med at lægge nogle af de kommende medlemsmøder i andre institutioner, hvor historien kan bringes i spil.
Det tredje medlemsmøde den 22. marts 2017 er ikke afholdt ved redaktionens afslutning.
Vi håber, at mange medlemmer vil komme til Borgbygård og høre Stig Brostrøm´s personlige fortælling om dagtilbudspædagogikken gennem de seneste 50 år.

Kommunikation med medlemmerne

Foreningens Facebook gruppe tæller nu 48 medlemmer og vi vil gerne opfordrer flere af vores medlemmer til at blive en del af gruppen. Det er en god måde at kommunikere om den pædagogiske historie jf. Oles indlæg om Facebook og Digitale Platforme.

ERNA- udvalget og årets prismodtager

Erna-udvalget besluttede allerede i efteråret at give Erna-prisen til kultursociolog Benny Schytte Den korte begrundelse er formuleret i pressemeddelelsen, som kan læses både i nyhedsbrevet og på hjemmesiden.

Vores tanker om det nye forenings år

Vi vil fortsætte med tidslinjeprojektet **Daginstitutionernes historie** og de næste årtier.
Vi bliver også nødt til at søge om flere midler til at få Samlingens materialer skannet ind og til webmaster support til at lægge det hele ind på hjemmesiden.

Vi fortsætter også den påbegyndte strategi i forhold til at skanne Samlingens materialer ind og arkivering af alt det materiale, som endnu ikke er registreret.

Registreringen af bibliotekets mange bøger, tidsskrifter, jubilæumsskrifter er et hængeparti, som vi efter medlemsmødet i marts 2016 på Borgbygård med temaet håber på at få resurser til at realisere på et eller andet tidspunkt.

Vi har lige købt to nye glasmontre til vores Frøbel udstilling på 1.sal. I kasserne fra Skolemuseet ligger endnu flere Frøbelmaterialer. Så dér ligger en konkret arbejdsopgave med udstilling og registreringen af materialerne.

Bestyrelsen administrerer og formidler, foreningens studiekreds producerer ny viden. Men vi må se i øjnene at bestyrelsen også igen må i gang med at producere ny historisk viden og gøre brug af vores kildemateriale. Vi må sætte os nye mål om at researche, skrive og udgive småskrifter enten i papirform eller digitalt. Ole lægger i dette nyhedsbrev op til at nedsætte en research- og skrivegruppe i foråret om asylmalerinden *Caroline Emelie Mundt.*
Det ville også være en oplagt mulighed at nedsætte en lille skrivegruppe med fokus på Inger *Kirstine Mortensen*. Vi har også en del materiale om hende, som gruppen kunne tage afsæt i. Vi har gode erfaringer med studiekredsarbejdsformen, hvor en gruppe medlemmer sammen med et eller flere bestyrelsesmedlemmer sætter sig mål om, hvad de vil undersøge og hvad produktet skal være.

Vi drømmer også om, at vi på en eller anden måde kunne deltage i et af de historiske arrangementer som *Golden Days* og *Mød historien på de Historiske Dage i Øksnehallen*.

Der er nok at tage fat på, og det vil have stor betydning at flere medlemmer på den ene eller anden måde involverer sig i at realisere vores mål og strategier.

Bestyrelsen

Caroline Emilie Mundts asylmaleri fra 1886

Et studie i et maleri og forslag om en research - og skrivegruppe

Af Ole Schultze Henriksen

Jeg er i gang med at lave research på malerinden Emilie Mundt (1842 - 1922) med det formål at samle materiale til at skrive en artikel om det.

I vores tid er Mundt mest kendt for maleriet fra Asylet i Istedgade, 1886. Maleriet viser fattige børn under opsyn af en asylmoder. Hendes maleri af livet på børneasyler giver et blik ind i asylerne, som vi ellers ikke har mange billeder/fotografier af. Maleriet "Fra asylet i Istedgade." Interiør med asylmutter og børn" fra 1886 findes i dag på Københavns Bymuseum.

Men lidt mere om asylet og Emilie Mundts maleri

Vesterbro Asylet, som Emilie Mundt skildrer i maleriet, lå på hjørnet af Lille Istedgade 2 og Istedgade og blev indviet den 12. november 1868. Asylet blev oprettet af en flok gode og velmenende borgere for børn i alderen to til syv år ude i det nybyggede brokvarter. Her var der på grund af fattigdommen hårdt brug for steder, hvor børnene kunne være, mens forældrene arbejdede. Det nye asyl bestod af en lav rød hjørnebygning med en stueetage til 100 småbørn.

Asylbygningen i 1036
Bygningen bliver senere revet ned og erstattet af Mændenes Hjem

Der er skrevet end del om Mundts asylmalerier mest ud fra forskellige analyser af maleriets kvalitet som maleri og ikke med den store kobling til asylerne og deres historie. Også Emilie Mundt liv og deltagelse i datidens kamp for kvindens ligeberettigelse og kampen for stemmeret til kvinderne findes der en del anden hånds kilder til.
Der er kilder som:

- Dansk Kvindebiografisk Leksikon
- Wikipedia
- Den Store Danske Encyklopædi
- "*Vesterbros Asyl* : omkring et maleri af Emilie Mundt" af Sven Nielsen
- "Istedgade - Porten til Vesterbro" af Hanne Fabricius

Caroline Emilie Mundt blev født 22. august 1842 i Sorø og døde d. 25. oktober 1922 på Frederiksberg. Emilie var ugift, men var bofælle med malerinden Henriette Marie Antonette Luplau og sammen adopterede de et barn, som antages for at være et asyl barn. De to kvinder mødte hinanden i 1874 på Vilhelm Kyhns tegne- og maleskole for kvinder. Her var de begge meget aktive i malerindemiljøet, på et tidspunkt som var præget af diskussioner om kvinders adgang til uddannelse og deltagelse i samfundet med stemmeret.
I 1874 søgte de begge om optagelse på Kunstakademiet, der ellers var lukket for kvinder, men fik afslag med henvisning til pladsmang-

len. En af begrundelserne for at udelukke kvinderne var at uddannelsen indebar studier efter nøgenmodel. Hun kom efterfølgende til at præge en yngre generation af kvindelige kunstnere, da hun sammen med Marie Luplau i 1886 åbnede en privat tegneskole, som parret drev frem til 1913.

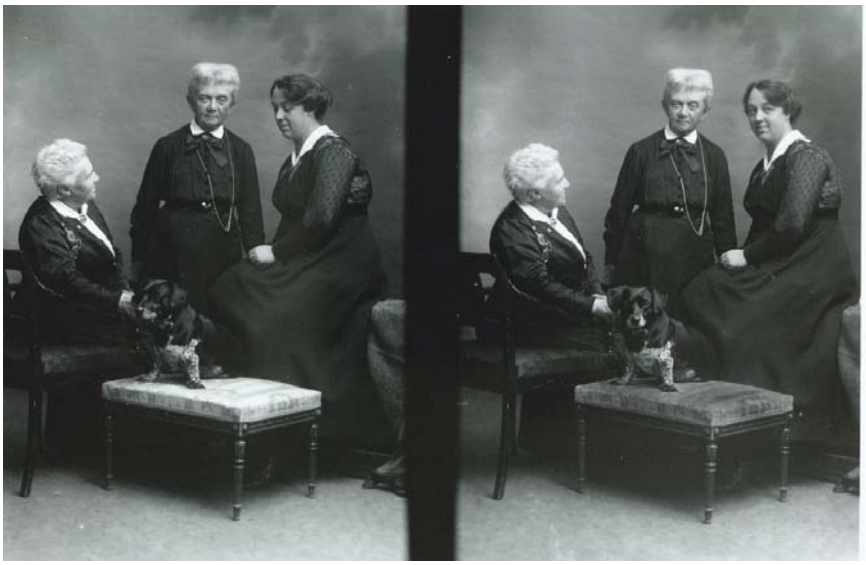

Emilie Mundt og hendes bofælle Marie Luplau sammen med deres adoptivdatter

En af de interessante kilder til forståelsen af Emilie Mundt og hendes maleri er *Ditte Gry Blandfort Westergaard*, der i sin magisterafhandling fra 2010 forsøger at sætte ord på sin oplevelse af det.Hun skriver:

"*Motivet er en masse børn, der sidder på rad og række og med en siddende kvinde i forgrunden. Hun sidder med et barn på skødet. Tre børn står omkring hende med alvorlige og bekymrede miner, hvorimod asylmutter selv ikke ser helt så alvorstung ud. De fleste af børnene ser sunde og rødkindede ud og nogenlunde velklædte. Centralt placeret er asylmutter, der med en moderlig omsorg tager sig af et sygt barn. Der er 31 børn afbildet, alle i stort set samme alder. Og når man lader blikket dvæle ved motivet får man også øje på de små individer, der ikke er rundkindede og interagerende. Tydeligst er den lille dreng, der sidder på forreste række, tredje fra højre. En hulkindet, tynd dreng med en åben skjorte og slidte støvler. Hans opgivende blik og hans fravær i de andres interaktioner får ham til at fremstå endnu mere fortabt og med en alvorsmine, der ligner en voksens eftertænksomhed.*"

Fortsættes næste side

Emilie Mundt og Marie Luplau

Under vejs i min research i mange forskellige afkroge går det mere og mere op for mig at historien fortjener mere end en kort artikel i nyhedsbrevet. At koblingen mellem Mundt malerier af asylet og asylernes realhistorie kunne være interessant at arbejde videre med, så en interesse for asylernes historie koblet med en refleksion over, om Mundt malerier kan give et nyt blik på asylernes dagligdag.

Foreningen har tidligere udgivet en række småskrifter og bøger som alle kan ses og købes eller hentes elektronisk via vores hjemmeside. Det er skrifter som *"Et liv med Montessori" - "Seminariet , kunsterne - og børnehave i Hjortøgade"* m.f. Men der er alle sammen lavet som enkelt mands værker. Så hvis der er interesse for det, kunne det være spændene at prøve en ny arbejdsform af mere kollektiv karakter.

Mit forslag er,
at vi i foreningen forsøger at etablere en gruppe som i fællesskab og kollektivt laver research, tematiserer og skriver om:

"Emilie Mundt og Asylerne"

Jeg forestiller mig en proces, hvor en sådan gruppe mødes og vælger tema og efterfølgende laver research på disse. At der derefter uddeles skriveopgaver til gruppens deltagere, men at vi også skriver videre på hinanden oplæg.
- Til sidst gennemskrives det samlede materiale.

Vi har optimistisk allerede afsat en dato til at gruppen kan holde sit først møde

Onsdag d.17 maj kl. 10.30
på Borgbygård

Hvis du er interesseret i at deltage, så giv et praj på mail:
oleschultzehenriksen@gmail.com
eller telefon 47530047 / 23727347

Ole

Medlemsmøde med Stig Brostrøm

Godt oplæg
Fint fremmøde
Spændende debat
- kort sagt:
En dejlig aften
med både fagligt og
socialt udbytte!

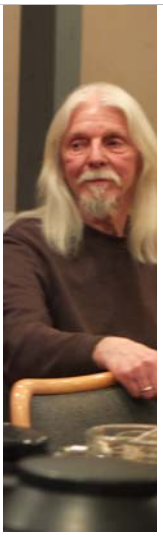

Inger Lunn har sendt denne nekrolog over Nete Engelbrecht, som i mange år har været en del af den pædagogiske verden og medlem i DPHF.

Nete Engelbrecht er død

Nete traf jeg første gang, da jeg i 1951 som leder af en nyoprettet børnehave i Hørsholm, skulle have en pædagog. Jeg spurgte Jens Sigsgaard om han kunne anbefale mig en, og det er nok ikke tilfældig, at han anbefalede mig Nete eller "Nete natnurse". Det sidste hentyder til det, jeg ofte kaldte Nete, fordi hun og flere af os, der blev uddannet på det tidspunkt, hvor de fik børn ofte passede de mange dejlige børn, som de kun overlod til nogen, de var sikre på.
Netes kreative evner var fantastiske, og Jens vidste nok, at det ikke var det, der var min stærke side. Det var Frennevængets børnehave med 26 børn så vi var os to og 2 unge piger på 16 år og en rengøringshjælp. Det var inden der var noget, der hed forpraktik. Jeg nød at opleve Netes kreative evner. Børnehaven blev meget mere levende. Vi havde mange gode år sammen, og da jeg forlod børnehaven blev Nete leder af børnehaven. Det var der Nete og jeg oplevede, at en lille pige gik over til en, der slog på tromme, som var mørk og strøg ham over hånden for at se, om det smittede af. I Hørsholm boede Poul Henningsen, som Nete havde et personligt venskab til. Nete var ligesom jeg inspireret af den kulturradikale bevægelse med Bernhard Christensen, Kjeld Abell, litteraturprofessoren Sven Møller Kristensen. "Sangen om Larsen"og "Det sku`vær så godt og så er det faktisk skidt" og hvad dertil hører. Det har som bekendt sat sine spor i uddannelsen. 1971 giftede Nete sig med Peder Engelbrecht, og de flyttede til Fyn. Boede først i Assens en del år, men flyttede til Brenderup i 1982. Da Peder døde traf hun Bill Corydon. Nete fortalte mig, der var rift om ham, men jeg kan godt forstå, han valgte Nete. Huset i Brenderup var også præget af Netes kreativitet. Der var en dejlig have og en lukket gård, hvor der bl.a. var et figentræ. Det er kun få år siden, at Nete havde bagt en tærte med friske figner. Nete var meget afholdt I Brenderup. Da hun fyldte 90 blev det holdt i Brenderup højskole måske arrangeret af Brenderup højskole. Nete fortalte mig, at hun fik sine kagedåser fyldt fra højskolen. Vi har siden holdt en meget nær kontakt, og nogle lærere har allerede givet udtryk for, hvor stor en hjælp hun var for dem, når de som helt unge skulle begynde på undervisningen.
Nete Engelbrecht ville blive 94 år den 19. april.

Med venlig hilsen
Inger Lunn, tidligere rektor for Pædagogseminariet i Odense

Kort foreningsnyt

Velkommen til følgende nye medlemmer:
II Stenurten, Rantzausgade 53,
2200 København N
Inger Margrethe Wolf, Genforeningspladsen
31,1th, 2400 København NV

Lukkedag på Borgbygård

Onsdag den 12. april 2017 holder vi lukket på Borgbygård.

Du kan stadig nå at forny dit

kontingent for 2017

Vi håber på, at du en af de 24 medlemmer, som har glemt at forny dit/jeres kontingent? Enten har du et girokort med giro*nummeret 73 + 89 78 68 27* eller vil du gerne have et tilsendt, så ring eller skriv til Drude. Du har også mulighed for at overføre kontingent til foreningens *bankkonto reg. 5301 konto 0251430* (kroner150 for personligt medlemskab, 200 for par og 300 for institutioner eller foreninger)
Er du i tvivl om du har betalt kontingentet, eller er det os, der har overset din indbetaling?, eller vil du ikke være medlem mere, så kontakt enten Ruth eller Drude på mail eller telefon. (se bagsiden)
Med venlige hilsner Ruth og Drude

Dødsfald:
Vi har læst i Politiken at
fhv. børnehavelærerinde
Rille Bredsdorff er død
93 gammel den 26.februar 2017
efter et langt og rigt liv.
Rille var i mange år et aktivt medlem i bestyrelsen i DPHF fra 1991 og resten af 90érne.
Vi er netop ved at få transskriberet nogle af de 22 interviews med gamle småbørnspædagoger Rille gennemførte og optog på kassettebånd blandt andet med Thyra Nielsen, Stoffer Larsen, Søster Mortensen og Else Novrup.
(Desværre har vi ikke noget billede af Rille.)

En historisk hilsen til årets Erna-pris-modtager fra vores righoldige billedarkiv
Udendørs leg er alle tiders!

Eftersendes ikke ved vedvarende
adresseændring, men tilbagesendes
med oplysning om ny adresse

Dansk historisk pædagogisk forening
co. Drude Helweg
Sprogøvej 7, st. midtfor
2000 Frederiksberg

Adresseliste

Bestyrelsen
Drude Helweg, forretningsfører
Sprogøvej 7. st. mf., 2000 Frederiksberg
mobil: 23 37 78 73
e-mail: drude.helweg@gmail.com

Ruth Ingemann, kasserer
Galgebakken Sønder 8-3A, 2620 Albertslund
Tlf. 43 64 09 33 mobil 29 90 51 98
e-mail: narppi@hotmail.com

Ole Schultze Henriksen
Kulhusvej 39, 3630 Jægerspris
Tlf. 47 53 00 47
e-mail: oleschultzehenriksen@gmail.com

Janni Milsted
Mjølnerparken 48, 2200 København N
mobil: 28 18 17 57
e-mail: Jannimilsted@jorslevlyst.dk

Ingrid Colmorten
Tagensvej 165, 2.tv. 2400 Kbh NV
Tlf. 35 81 50 09 mobil: 20 75 50 85
e-mail: ingrid.colmorten@gmail.com

Birgit Kragh Larsen
Flodvej 1, Smørumnedre, 2765 Smørum
Mobil: 21 77 57 48
E-mail: k.aa.larsen@mail.tele.dk

Suppleanter
Birgit Lerstrup
J.P.E. Hartmanns Allé 2-B, 2500 Valby
Tlf. 36 16 22 62 mobil: 51 94 22 62
e-mail: birgit@lerstrup.dk

Birthe Frederiksen
mobil 28 10 20 18
e-mail: jfbronshoj@gmail.com

Finn Thomsen,
tlf.: 59 91 83 13
E-mail: vimmer7@gmail.com

Hanna Engelbrecht,
tlf.: 45879601 Mobil: 61659601
E-mail: hanna@engelbrecht.dk

ERNA-udvalget
Ulla Liberg
Berggrensgade 54, 21oo Kbh. Ø
Tlf. 39 20 07 57
e-mail: ulla.liberg@gmail.com

Lene Lind
Kirkeltevej 145, 3450 Allerød
Tlf. 48 28 00 12
e-mail: lene.lind@mail.tele.dk

Margit Vinther
Anekæret 3, 3520 Farum
Tlf. 44 95 06 81
e-mail: margit.vinther@gmail.com

Fra bestyrelsen: Janni Milsted

Revisorer
Ebba Jørgensen og Martin Jørgensen
Havdrupvej 124, 2720 Vanløse
Tlf. 38 74 85 92 mobil 61 78 38 74
e-mail: ebbaogmartin@gmail.com

FORENINGENS POSTADRESSE
Sprogøvej 7, st. midtfor, 2000 Frederiksberg
Tlf. 23 37 78 73
Giro 89 78 68 27
bank reg. 5301 konto 0251430

SAMLINGEN, Borgbygård
Englandsvej 358, 2770 Kastrup
Tlf. 35 85 69 78 - onsdag kl. 10-13

Nyhedsbrevet er redigeret af Drude Helweg
Layout: Birgit Lerstrup.
Foto: Ole Schultze Henriksen m.fl.

Artikler og indlæg til kommende numre modtages gerne og sendes på mail til redaktøren.

BUPL har velvilligt støttet os med trykning

www.paedhist.dk